

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Bugüne kadar yaşamış olduğumuz depremler, ülkemizin bir deprem ülkesi olduğunu ortaya koymaktadır. 100 yıl içerisinde oluşan depremlerde yaklaşık 110 bin insanımız yaşamını yitirmiş, 700 bin civarında yapı yerle bir olmuştur. Çok sayıda insanımız yaralanmış, sakat kalmış, milyarlarca dolar ekonomik kayıp ortaya çıkmıştır.

"Kuzey Anadolu Fay Hattı", dünyanın en tehlikeli faylarından biridir. Bu fay hattındaki ülke tarihimizin en büyük ve sonuçları itibariyle en acı depremlerinden biri olan Gölcük Merkezli Doğu Marmara depreminin üzerinden tam 21 yıl geçti. Bu depremde; Resmi rakamlara göre 18 binin üzerinde yurttaşımız hayatını kaybetti, 50 binden fazla kişi yaralandı. 330 bin konut, 50 bin işyeri hasar gördü, Yapıların %6'sı yerle bir oldu, %7'si ağır hasar aldı, %12'si de orta ölçekte hasar gördü. Yani yapılarımızın %25'i, kullanılamaz hale geldi. Kimi referanslara göre 20 milyar dolardan fazla ekonomik kayıp ortaya çıktı.

"Kocaeli'nde, 1999 Depremi'nde yaklaşık 4 bin binamız orta hasar almış, ancak 2 bin tanesi güçlendirilmiştir. Kalan 2 bin adet bina, hala insanlarımız tarafından kullanılmaktadır. 2012 yılında çıkarılan Kentsel Dönüşüm Yasası'ndan sonra binaların depreme dayanıklı olup olmadığı lisanslı firmalar tarafından testleri yapılarak raporlanmaktadır. Bu raporlar sonucu yaklaşık 5 bin binanın risk analizi yapılmış olup, bunların 4 bin 500 tanesi yıkılmıştır. Geriye kalan 500 binada ise hala yaşamın devam ettiği bilinmektedir. Bu durumda ilimizde en az 529 bina da yaşayan hemşehrilerimiz olası bir depremde ölümle burun burunadır ve o evlerde yaşamların devam etmesine Belediyeler göz yummaktadır.

Ülkemizde 81 ilin 55'inin Birinci Derece Deprem Bölgesi'nde bulunmasına karşın Yapı Denetim Yasası'nın 2001'de yalnızca 19 ili kapsaması, tüm illeri ise ancak 1 Ocak 2011'den itibaren kapsamış olması; Deprem Şurası, Ulusal Deprem Konseyi gibi oluşumların devre dışı

birakılması ve mühendislik, mimarlık hizmetlerine gereken önemin verilmemesi, deprem önlemlerinin ülkemizdeki yetersizliğine ilişkin ciddi ipuçları sunmaktadır.

Ülkemizde yapı stokunun %60'ından fazlası kaçak veya kurallara aykırı, yeterli teknik hizmet almadan yapıldığı bilinmektedir. Bugüne kadar onlarca kere son kez diye ortaya çıkarılan İmar Affi, 26.kez ve adı da "İmar Barışı" olarak sunuldu. Son İmar Affıyla 10 milyonun üzerinde kaçak yapının ruhsatlandırıldığı bilinmektedir.

26 Milyondan fazla konut stoğunun %35'inin imara uygun olduğunu, bir başka deyişle %65'inin mühendislik hizmeti görmediğini, depremsel açıdan riskli olduğu beyan edilmiş, gelmiş geçmiş en büyük imar affi ise "İmar Barışı" şeklinde adlandırılmıştır...

Gerek 17 Ağustos Depreminin ortaya çıkardığı gerçekler, gerekse meydana gelen diğer depremlerde karşılaştığımız durumlar yapı stokumuzun büyük ölçüde risk taşıdığını, deprem güvenliklerinin olmadığını açıkça ortaya koymuştur.

Deprem bir doğa olayıdır. Bu gerçek kabul edilmeli fakat bilimin ve mühendisliğin gerekleri de yapılmalıdır. Depremle birlikte ortaya çıkan can ve mal kayıplarını "kadere" bağlayarak sorumluluktan kaçıp kurtulma anlayışı doğru değildir.

Afet Toplanma Alanlarımız yoktur/yetersizdir ve halk tarafından nerelerde oldukları dahi bilinmemektedir. Hala doğal afet senaryoları üzerinden yapılması gereken tatbikatlar gerçekleştirilmemiştir. Birçok kentimizde Kentsel Dönüşüm Master Planı bile yoktur.

Bu bağlamda;

1. 17 Ağustos Depreminde Kocaeli'nde depremde ağır hasar alan 29 binanın içerisinde halen insanların yaşadığı iddiası doğru mudur? Bu iddia doğruysa buna izin veren idareciler hakkında açılmış soruşturma var mıdır?
2. Kocaeli'ndeki yapı stoklarının yaklaşık yüzde 50'sinin hala depreme dayanıksız olduğu iddiası doğru mudur?
3. 2012 yılında çıkarılan Kentsel Dönüşüm Yasası'ndan sonra binaların depreme dayanıklı olup olmadığı lisanslı firmalar tarafından testleri yapılarak raporlanmaktadır. Bu raporlar sonucu yaklaşık 5 bin binanın risk analizi yapılmış olup, bunların 4 bin 500 tanesi yıkılmıştır. Geriye kalan 500 binada ise hala yaşamın devam ettiği iddiası doğru mudur?
4. 1999 Gölcük ve Düzce Depremlerinin ortaya kayıplar nedeniyle, her kurum ve kuruluş "deprem" konusunda yeni organizasyon ve mevzuat düzenlemelerini yaptığı ancak daha sonra bu düzenlemelerin ortadan kaldırıldığı iddiası doğru mudur?
5. Ulusal Deprem Konseyi neden kapatılmıştır? Konseyin ortaya koyduğu 'Ulusal Deprem Stratejisi' konusunda hangi çalışmalar yapılmıştır?
6. 2004 yılında hazırlanan 'Türkiye İktisat Kongresi Afet Yönetimi Grubu Raporu'nun akıbeti ne olmuştur? Bu konuda hangi çalışmalar yapılmıştır?
7. 2011 yılında hazırladığı "Ulusal Deprem Strateji ve Eylem Planı" (UDSEP) akıbeti ne olmuştur? Bu konuda hangi çalışmalar yapılmıştır?

34305

8. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı 2018 yılında yaptığı "vatandaşlar birey olarak hazırlanmak zorunda; Afet bilincine sahip olmak zorunda" açıklaması ile "herkes başının çaresine baksın" mesajı mı vermek istemektedir?
9. 18 Mart 2018 tarih ve 30364 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete' de, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığından; "Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği" yayımlanmış ve 01.01.2019 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelikte, kamu yararı ve bilimsel esaslar göz ardı edilmiş ve Jeoloji ve Jeofizik Mühendislerinin hizmetlerine tam olarak yer verilmemesinin sebepleri nelerdir?
10. Kocaeli geneli için yapı stoku kalitesi envanteri çıkarılmış mıdır? Eğer çıkarılmışsa sonuçları nelerdir?
11. Kocaeli'nde olabilecek büyük bir depremde göçme riski olan bina sayısı belirlenmiş midir? Eğer böyle bir çalışma varsa ilçe ve mahallere göre ayrılmış göçme riski olan bina sayısı kaçtır?
12. Kocaeli'nde göçme riski tespiti yapılmış ve güçlendirilmesi yapılmamış kamu binaları bulunmakta mıdır? Eğer güçlendirilmesi yapılmamış binalar varsa bu binalar hangi kamu binalarıdır?
13. Kocaeli'nde tekrar yaşanabilecek büyük bir depremin can kaybına sebep olamaması için hangi önlemler alınmıştır? Afet toplanma merkezlerinin iskana açıldığı iddiası doğru mudur?
14. Kentsel dönüşümün afet odaklı olmak yerine kentsel ranta dönük olarak önceliklendirilmesinin önüne geçmek için hükümetin aldığı önlemler nelerdir?
15. Türkiye genelinde göçme riski olan bina sayısı kaçtır?
16. 2020 yılına kadar çıkarılan İmar Affı sayısı kaçtır? Bu aflardan kaç bina yararlanmıştı? İmar Affından yaralanıp sonrasında çöken ya da hasar sebebiyle tahliye edilmesi gereken bina sayısı kaçtır?
17. Depremle birlikte ortaya çıkan can ve mal kayıplarını "kadere" bağlayarak iktidarın sorumluluktan kaçmak istediği iddiaları doğru mudur?
18. Mal sahibi adına kendisini denetleyecek olan yapı denetim kuruluşunu neden müteahhitler belirlemektedir? Bu uygulamadan vazgeçilecek midir?
19. Türkiye Geneli Afet Toplanma Alanı sayımız kaçtır? Afet Toplanma Alanı konusunda halkımız yeterince bilgilendirilmiş midir?
20. Doğal afet senaryoları üzerinden yapılması gereken tatbikatlar yapılmakta mıdır?
21. Bütün kentimizin Kentsel Dönüşüm Master Planı hazırlanmış mıdır?
22. Mühendislik ve mimarlık eğitiminin kalitesi artırılması için hangi çalışmalar yapılmaktadır?
23. Kamu yapıları da yasa kapsamına alınacak mıdır? TOKİ, KIPTAŞ v.b. kuruluşların inşaatlarının denetimi yeni yapı denetim sistemine dahil edilecek midir?
24. "Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı 2011-2023" TMMOB'nin görüşleri alınarak yeniden düzenlenecek midir?
25. Ranta dayalı uygulanan imar politikalarının ortadan kaldırılması için hangi çalışmalar yapılacaktır?
26. Marmara Bölgesinin öncelikli ihtiyacının zayıf binaların güçlendirilmesi ve tehlikeli binaların yıkılması olduğu düşünülünce "Kanal İstanbul" u iptal edip buraya aktarılacak paranın insanların ölümünü engellemek için kullanılması daha doğru olmaz mı?

34305

27. Kocaeli'nde yapı stoğu ne durumdadır? Kocaeli Yapı Stoku konusunda bir çalışmanız var mı? Bir kitapçığınız var mı? Bunları net şekilde soruyorum.
28. Hazırlıklarınız ne durumda? Toplanma yerleri ne durumdadır?
29. Kendi kendine yıkılan binaların akıbeti nedir? Kendi kendine yıkılan istinat duvarları neden yıkılıyor? Yollar neden yarıyor? Bu konularda bir çalışma var mıdır?
30. Afet olduktan sonra uygulanacak net bir program var mıdır?
31. Kocaeli Deprem İl Afet Müdürlüğü binasının bile depreme dayanıklı olmadığı iddiası doğru mudur?
32. Deprem vergisi olarak toplanmaya başlanan vergiler nereye harcandı? Bu zamana kadar Gölcük Depremi sonrası alınmaya başlanan vergilerden toplanan para miktarı ne kadardır?